

(19) Országkód

HU

**MAGYAR
KÖZTÁRSASÁG**

**MAGYAR
SZABADALMI
HIVATAL**

SZABADALMI LEÍRÁS

(21) A bejelentés ügyszáma: P 97 00767
(22) A bejelentés napja: 1997. 04. 17.
(30) Elsőbbségi adatok:
196 15 225.9 1996. 04. 18. DE

(40) A közzététel napja: 1997. 12. 29.
(45) A megadás meghirdetésének dátuma a Szabadalmi
Közlönyben: 2001. 08. 28.

(11) Lajstromszám:

219 836 B

(51) Int. Cl.⁷

B 60 D 1/00
B 60 T 7/00
B 60 T 13/00

(72) Feltalálók:

Dowe, Günter, Nümbrecht (DE)
Wasserfuhr, Wilfried, Marienheide (DE)

(73) Szabadalmas:

BPW Bergische Achsen Kommanditgesellschaft,
Wiehl (DE)

(74) Képvisező:

Mészárosné Dónusz Katalin, S. B. G & K.
Szabadalmi és Ügyvédi Iroda, Budapest

(54)

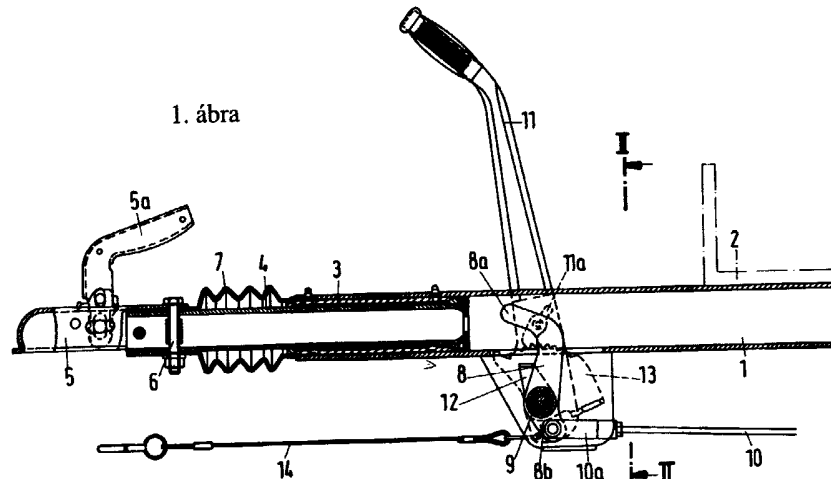
Vontóberendezés járműtánfutóhoz

KIVONAT

A találmány tárgya vontóberendezés járműtánfutóhoz ráfutófék-berendezéssel, amelynél egy gömbcsuklós kapcsolóval (5) ellátott vontatórúd (4) és egy vontatott cső (1) viszonylagos elmozdulásakor egy irányváltó kar (8) elfordulásával fékrudazatra (10) hat, és ahol a ráfutóféktől független kézifékkar (11) és az irányváltó kar (8) közé egy menesztő (12) van iktatva, továbbá a menesztő (12) egy tengelyen (9) van csapágyazva, ugyanakkor a kézifékkarral (11) elfordíthatatlanul van összekötve, a

tengely (9) a vontatott csőhöz (1) rögzített, lefelé terjedő és az irányváltó kart (8), valamint a menesztőt (12) befogadó házat képező oldalrészekben (1a) van megfogva.

A találmány szerinti vontóberendezést az jellemzi, hogy az irányváltó kar (8) és a kézifékkar (11) egy tengelyen van (9) csapágyazva, és hogy a menesztő (12) az irányváltó karnak (8) a vontatórúd (4) számára szolgáló ütközőfelülete és a tengely (9) közötti tartományára támaszkodik.

A leírás terjedelme 6 oldal (ezen belül 2 lap ábra)

HU 219 836 B

A találmány tárgya vontatóberendezés járműutánfutóhoz ráfutófék-berendezéssel, amely egy gömbcsuklós kapcsolóval összekötött vontatórúd és egy vontatott cső viszonylagos elmozdulásakor egy irányváltó karon át egy fékrudazatra hat, és a ráfutófék-berendezéstől függetlenül ható kézifékkarral, amely egy menesztőn át az irányváltó karra hat. Az irányváltó kar és a kézifékkar egy tengelyen a vontatott csővön együtt van csapágyazva.

Az ilyen járműutánfutókhoz való vontatóberendezéseknek különböző kiviteli alakjai ismertek.

A találmány tárgyához legközelebb álló szerkezet ismerhető meg a DE 74 11 773 számú használati mintatalmi leírásból. Ennél a szerkezetnél a vontatott csőhöz egy kétszeresen hajlított lemez van rögzítve, amely egy ház két oldalfalát alkotja. Ez a ház a ráfutófék alapvető szerkezeti elemeit foglalja magába, nevezetesen egy tengelyen ágyazott irányváltó kart és a kézifékkarnak – az irányváltó karral szimmetrikus helyzetű – két menesztőjét. Ezek a menesztők a tengely révén elfordíthatatlanok a kézifékkarhoz képest. E szerkezet működésekor – mind a ráfutófékezés folyamatában, mind a kézifékkar használatakor – a fékrudazatot mozgatjuk. Ráfutófékezéskor az erőátvitel az irányváltó karról a fékrudazatra az irányváltó kar alsó végén lévő csapon keresztül történik. A kézifékkarról viszont a hozzá képest elfordíthatatlan menesztőkön keresztül történik az erőátvitel a fékrudazatra. A menesztők lefelé álló toldalékokkal vannak ellátva, amelyek nyílásaiban egy keresztcsap van, és ez már a fékrudazathoz tartozik. Ehhez a keresztcsaphoz kapcsolódik az irányváltó kar lefelé álló csapja is. A vázolt szerkezet esetében tehát a kézifékkar mozgása nem közvetlenül jut az irányváltó karra, hanem a keresztcsap révén, ez utóbbi pedig már a fékrudazathoz tartozik. Ily módon tehát nem történik tényleges erőátvitel a kézifékkarról az irányváltó karra, hanem csak a kézifékkarról a fékrudazat keresztcsapjára.

Az ismert szerkezet hátránya, hogy – mivel mindkét menesztő a tengelynél mélyebbre terjed – a szerkezet szabad magassága kicsire adódik. („Szabad magasság” alatt a talajfelszín fölötti azon tartományt kell érteni, amelybe semmiféle alkatrész nem nyúlik.) Emellett hátrányos még, hogy az ismert szerkezet mellett gondoskodni kell járulékos talajtámaszról is, hogy amikor az utánfutó a vontató járműről le van kapcsolva, és a vontatott cső a talajra ül, akkor ne következessen be a fékrudazat szándékolatlan működése, különösen a kézifékkar kioldása miatt.

A találmány elé kitűzött cél az volt, hogy a vontatott csőhöz tartozó szabad magasság nagyobb legyen, és emellett a fékrudazat nem szándékolt mozgatása biztonságosan ki legyen zárva.

A kitűzött célt a találmány szerinti vontatóberendezés azáltal éri el, hogy az irányváltó kar és a kézifékkar egy tengelyen van csapágyazva, és hogy a menesztő az irányváltó karnak a vontatórúd számára szolgáló ütközőfelülete és a tengely közötti tartományára támaszkodik.

A találmány szerinti vontatóberendezésnél a vontatott csőhöz rögzített olyan lemezek vannak, amelyek egy ház oldalrészei. Ebben a házban foglal helyet – tehát védetten – a menesztő, így nem fordulhat elő a fék-

rudazat szándékolatlan működése, anélkül, hogy ennek érdekében más, különleges szerkezeti részletre volna szükség.

Egyébként a különálló alkatrészt képező menesztő mellett az irányváltó kar is a házban van.

A találmány szerinti vontatóberendezés tehát járműutánfutóhoz tartozik, ráfutófék-berendezéssel rendelkezik, amelynél egy gömbcsuklós kapcsolóval ellátott vontatórúd és egy vontatott cső viszonylagos elmozdulásakor egy irányváltó kar elfordulásával fékrudazatra hat, és ahol a ráfutóféktől független kézifékkar és az irányváltó kar közé egy menesztő van iktatva, továbbá a menesztő egy tengelyen van csapágyazva, ugyanakkor a kézifékkarral elfordíthatatlanul van összekötve, a tengely a vontatott csőhöz rögzített, lefelé terjedő és az irányváltó kart, valamint a menesztőt befogadó házat képező oldalrészekben van megfogva, amely vontatóberendezés jellemzője, hogy az irányváltó kar és a kézifékkar egy tengelyen van csapágyazva, és hogy a menesztő az irányváltó karnak a vontatórúd számára szolgáló ütközőfelülete és a tengely közötti tartományára támaszkodik.

A találmány szerinti vontatóberendezést részletesebben a csatolt rajzokon szemléltetett példakénti kiviteli alak kapcsán ismertetjük. A rajzokon az

1. ábra a vontatóberendezés hosszmetsete, a
2. ábra a vontatóberendezés keresztmetsete az 1. ábra II–II metszésvonalára szerint.

Az ábrákon látható vontatóberendezésnél az 1. vontatott cső a pontvonallal ábrázolt 2. járműutánfutó alvázában van rögzítve, és az elülső részében van egy 3. csapágyház a ráfutófék-berendezés számára, amely tartalmazza a 4. vontatórúdat is. Ennek a 4. vontatórúdnak az elülső végéhez a 6. menetes csappal van kapcsolva az 5. gömbcsuklós kapcsoló, amelynek révén a 2. járműutánfutó egy vontató jármű nem ábrázolt gömbcsuklós kapcsolójához kapcsolható. Az 1. ábrán látható továbbá egy 5a. kapcsolókar és egy 7. harmonikahuzat, amely az 5. gömbcsuklós kapcsoló végén a 4. vontatórúdat a 3. csapágyházhoz, illetőleg az 1. vontatott csőhöz képest tömíti.

A vontató jármű lefékezésekor a 2. járműutánfutó tömegtehetetlensége következtében az 1. vontatott csőben lévő 3. csapágyház és a 4. vontatórúd elmozdul egymáshoz képest. A 4. vontatórúd ennek során a 2. járműutánfutó irányába mozdul el az 1. vontatott csőben, és hátsó végével a 8. irányváltó karba ütközik, amelynek az előre görbített felső 8a. emelőkarja az 1. vontatott csővön belül van, és amely az 1. vontatott cső alatt elhelyezett 9. tengelyen elforgatható. A 8. irányváltó kar alsó 8b. emelőkarjához a 10a. kapcsolótágon át csuklósan csatlakozik a 10. fékrudazat elülső vége. A ráfutófék-berendezés működtetésekor így a 10. fékrudazat menetirányban meghúzóódik, és ennek következtében működésbe lép a 2. járműutánfutó fékje.

A lekapcsolt 2. járműutánfutó fékjének rögzíthetősége végett az 1. vontatott csővön van egy 11. kézifékkar, amely egy 12. menesztőn át a 8. irányváltó karra hat, úgyhogy a 11. kézifékkarnak az óramutató járásával meg egyező irányban történő elfordításakor ugyancsak húzva működteti a 10. fékrudazatot.

A 11 kézifékkar a 11a kilinccsel van ellátva, hogy befékezett helyzetében rögzíteni lehessen. A 11a kilincs az 1. ábra szerint egy 13 tárcsa fogazásába kapcsolódik.

Ahogy ez a legjobban a 2. ábrán látható, a 9 tengely egy ház két 1a oldalrészében van elforgathatóan csapágyazva. Az 1a oldalrészek az ábrázolt kiviteli alakban a 1 vontatott cső meghosszabbításai lefelé. A két 1a oldalrész közötti térben a felső 8a emelőkarjával az 1 vontatott csőbe benyúló 8 irányváltó kar egy 8c perselyben elforgathatóan van ágyazva. Az egyik 1a oldalrészén kívül a 9 tengely a 11 kézifékkar csapágyazására is szolgál. Végül a két 1a oldalrész között a 9 tengelyen elforgathatóan van csapágyazva a 12 menesztő, amely elforgathatatlan módon össze van kötve a 11 kézifékkarral, emellett a 9 tengely és a 8 irányváltó karnak a 4 vontatórúd számára szolgáló ütközőfelülete közötti tartományára támaszkodik. Az ábrázolt kiviteli alakban a 12 menesztő különálló alkatrészként van kivitelezve, amely körmös kapcsolat módjára alakzáróan van a 11 kézifékkarral összekötve.

Míthogy a 9 tengelyen van csapágyazva nemcsak a 8 irányváltó kar és a 11 kézifékkar, hanem a 11 kézifékkarral elforgathatatlan módon összekötött és a 8 irányváltó karon támaszkodó 12 menesztő is, ezért a szabad magasság nincs korlátozva. Ezenkívül a 2 járműutánfutó fékje szempontjából fontos alkatrészek az 1 vontatott csőhöz kapcsolódó házszerű térben a két 1a oldalrész révén védetten vannak elhelyezve.

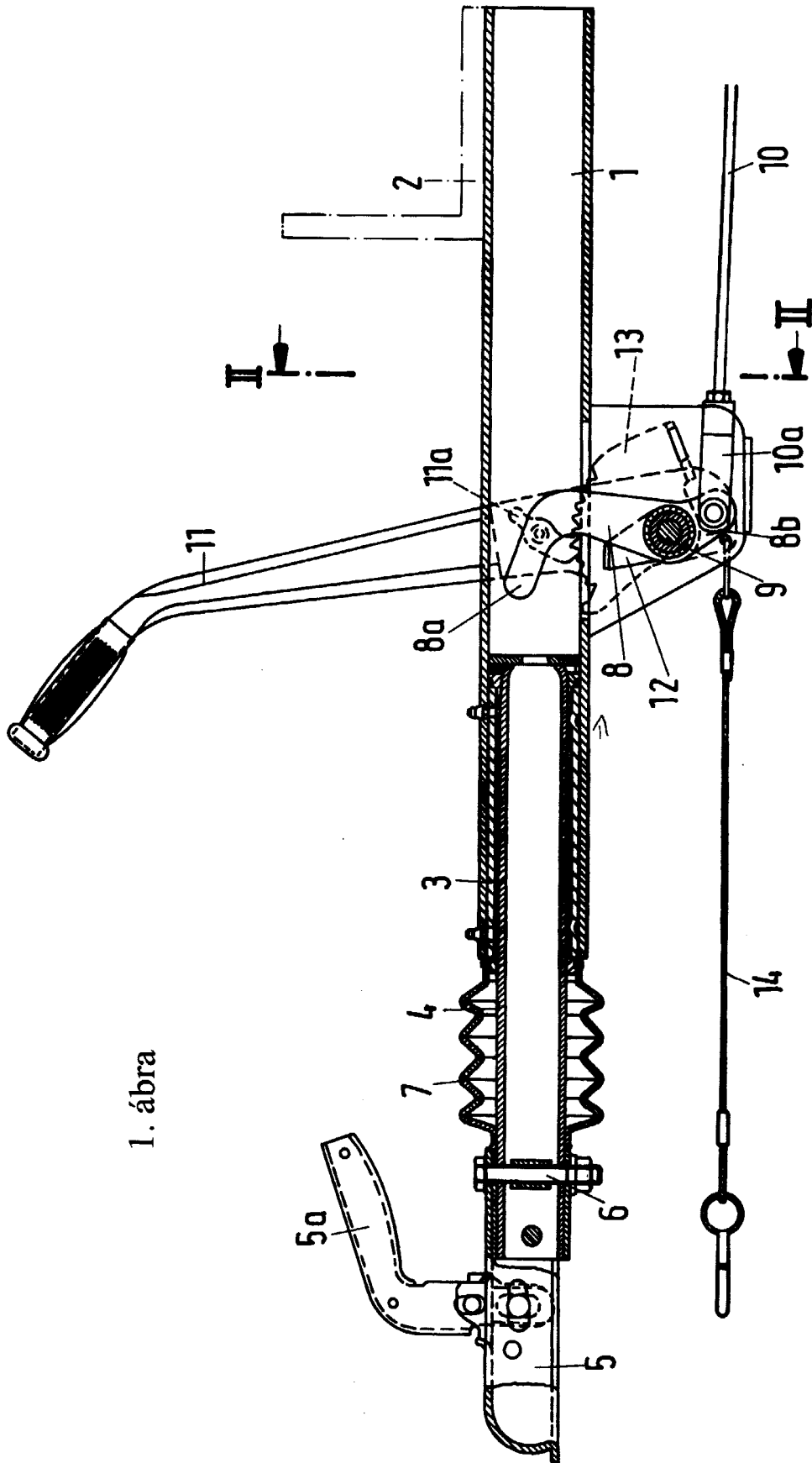
Az 1. és 2. ábrán látható továbbá, hogy a 8c persely alatt a 11 kézifékkaron egy úgynevezett 14 leszakadási sodronykötél van rögzítve. Ennek elülső vége a vontató járművel van összekötve, és a vontató jármű és a 2 jár-

műutánfutó közötti kapcsoló nem kívánt kioldódásakor önműködően működteti a 2 járműutánfutó fékjét.

Az ismertett példán látható, hogy a találmány szerinti vontatóberendezés lehetővé teszi lényegesen nagyobb szabad magasság biztosítását, mint az ismert berendezések. Az is megállapítható a találmány sajátos kialakításának ismeretében, hogy a találmány szerinti vontatóberendezésnél a fékrudazat nem szándékolt mozgatása nem következhet be az utánfutó lekapcsolt helyzetében sem, így az utánfutó biztonságosan áll fékezett állapotában.

SZABADALMI IGÉNYPONT

Vontatóberendezés járműutánfutóhoz ráfutófékberendezéssel, amelynél egy gömbcsuklós kapcsolóval (5) ellátott vontatórúd (4) és egy vontatott cső (1) viszonylagos elmozdulásakor egy irányváltó kar (8) elfordulásával fékrudazatra (10) hat, és ahol a ráfutóféktől független kézifékkar (11) és az irányváltó kar (8) közé egy menesztő (12) van iktatva, továbbá a menesztő (12) egy tengelyen (9) van csapágyazva, ugyanakkor a kézifékkarral (11) elfordíthatatlanul van összekötve, a tengely (9) a vontatott csőhöz (1) rögzített, lefelé terjedő és az irányváltó kart (8), valamint a menesztőt (12) befogadó házat képező oldalrészekben (1a) van megfogva, *azzal jellemezve*, hogy az irányváltó kar (8) és a kézifékkar (11) egy tengelyen (9) van csapágyazva, és hogy a menesztő (12) az irányváltó karnak (8) a vontatórúd (4) számára szolgáló ütközőfelülete és a tengely (9) közötti tartományára támaszkodik.

1. ábra

2. ábra

